

JARI OLAVI RANTALA

TUNTEMATON SOTILAS

ELOKUVAKIRJA

WSOY

Suuri kiitos perheelleni,
Akulle ja koko *Tuntemattoman sotilaan* työryhmälle!
Tämän kirjan kirjoittamiseen on saatu apurahaa
Alfred Kordelinin säätiöltä.

© Jari Olavi Rantala, Elokuvayhtiö Suomi 2017 ja WSOY 2017

TEKSTI

Jari Olavi Rantala

VALOKUVAT

Juuli Aschan, Tommi Hynynen, Jari Olavi Rantala, Juha Mustonen,
Roosa Tikanoja, Max Ovaska ja Aku Louhimies

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Martti Ruokonen

KUVATOIMITUS

Aku Louhimies

TOIMITUS

Ilona Räihä

ISBN 978-951-0-42079-9

PAINETTU EU:SSA

SISÄLLYS

ESIPUHE 27

ROMAANIN HENKI KÄSIKIRJOITUKSEEN 33

EVÄÄT ISOON ELOKUVAAN 45

TAISTELUKENTTIEN KUTSU 55

HAHMOSTA IHMISEKSI 63

VALMIINA SUUREEN URAKKAAN 75

Luonnonvalo 4K-resoluutiolla 75 • Maisemointia ja
kenttäpuhelimia 81 • Paukkuvat takit 82 • Sodan dynamiikka 84
Verta ja likaa 86 • Siirtymisten harmoniaa 86
Ohjaajan uudet rutiinit 88 • Dynamiittia ja efektiguru 91
Liikkuva leikkauspöytä 93 • Historiallista uskottavuutta
ja traumatologiaa 95 • Varaslähtö ja viimeiset viilaukset 97

80 KUVAUSPÄIVÄÄ 105

Intomieltä ja kostonhimoa 108

Korsutarinoita 114 • Leirielämää Vekaranjärvellä 124
Tulikaste 125 • Ilmavaara 134 • Kovennettu ja kansakoulunmäki 136
Hiljainen hetki 149 • Suuria tunteita kotirintamalla 150

ERÄÄN KUVAUSPÄIVÄN ANATOMIA 165

Unit call 166 • Rynnäkköön! 168 • Taukojumppaa 178

Vyörytys 182 • Valo laskee 189

Suomenlinnasta Äänislinnaksi 196 • Paraati ja nuorta rakkautta 202

Lunta ja pakkasta 213 • Puuristin tienuu 218 • Rokan pimeä
puoli 223 • Ympyrä sulkeutuu 230

ELOKUVAN TULEVAISUUS 234

ELOKUVAN NÄYTTELIJÄT 238

ESIPUHE

ON KESÄKUUN KUODES vuonna 2016, uuden *Tuntemattoman sotilaan* ensimmäinen kuvauspäivä. Alkukesän poutapäivä on kääntynyt illaksi, päivällä lämmittänyt aurinko laskenut taivaanrantaan. Iltavalossa kuvataan pataljoonan kenttähartautta Haminan lähelle RUK:n harjoitusalueelle lavastetulla Paloaukealla. Kentän takana näkyy miehistöparakkeja ja säiden pieksemässä salossa liehuu Suomen siniristilippu.

Väinö Linna kirjoittaa sotilaista: *»Koska nämä miehet eivät tunneneet minkäänlaista hartautta, osoittivat he kunnioitusta jumalalleen olemalla synkän ja vihaisen näköisiä.»*

Karulla hiekkakentällä seisovat näyttelijät ja avustajat ovat nyt sukeltaneet noiden sotilaiden nahkoihin, ottavat käskystä lakin päästään ja alkavat veisata virttä papin toimiessa esilaulajana. *Jumala ompe linnamme* kaikuu viileässä kesäillassa.

Miesjoukkoa ympäröi elokuvan kuvausryhmä, ja virrenveisua kuvataan kahdella kameralla. Toinen kameroista on »betonissa» eli kiinnitetty korokkeelle tiukasti liikkumattomaksi. Samalla kuva-rajauksella kuvataan useampi otto, joiden välillä muodossa seisovia miehiä siirretään eri puolille kenttää. Otot tullaan yhdistämään myöhemmin digitaalisesti, jotta aukiolle saadaan luoduksi kokonainen pataljoona sotilaita. Monistukseen päädyttiin, koska saatavissa ei ollut tarpeeksi univormuja sadoille miehille, vapaaehtoisia avustajia kyllä olisi riittänyt.

Toinen kameroista liikkuu alumiinikiskoilla olevalla alustalla, *dollylla*, jota kamera-assistentit työntävät operaattorin istuessa kameran takana. Molempien kameroiden kuvat näkyvät kentälle pystytettyyn teltaan asennetuista monitoreista.

Minulle, elokuvan käsikirjoittajalle, kohtaaus tuo mieleen ihmeellisen tarkasti kirjan pohjalta kuvittelemani näkymän. Sotilaiden kasvoista aistii, että he ovat lähdössä sotaan. Laulu on kuin viimeinen

VIEREINEN SIVU: Suomalaiset sotilaat ylittämässä »vanhaa rajaa» Vekaranjärvellä.

tervehdys kotimaalle. Siinä on kuultavissa intoa ja uhoa, mutta myös pelkoa, odotusta ja jännitystä. Nuoruuden viimeinen hetki, jonka jälkeen paluuta entiseen ei enää ole.

Päivä ja hetki on tärkeä myös paikalle kerääntyneelle joukolle ammattilaisia: näyttelijöille, ohjaajalle, kuvaajalle, äänittäjille, kameraoperaattoreille, valomiehille ja koko paikalla läsnä olevalle työryhmälle. Kuvaukset ovat vihdoinkin alkaneet pitkän valmistelujakson jälkeen. Edessä on kolme kuukautta kesäkuvauksia ja niiden perään useita viikkoja vielä syksyllä ja talvella.

* * *

Kirjoitimme ohjaaja Aku Louhimiehen kanssa ensimmäisen käsikirjoitusversion Väinö Linnan *Tuntemattomaan sotilaaseen* ja sen julkaisemattomaan ensimmäiseen versioon, *Sotaromaaniin* perustuvasta elokuvasta jo viime vuosikymmenen puolella. Käsikirjoitus valmistui lähes päivälleen seitsemän vuotta aiemmin kuin kohtausten kuvaaminen »Paloaukealla» toteutui. Silloin elokuva tuntui vielä kaukaiselta haaveelta ja unelmalta. Parhaiden mahdollisten käsikirjoituksen, kuvauspaikkojen, näyttelijöiden ja työryhmän lisäksi hankkeen pitäisi saada puolelleen paljon rahoittajia ja tukijoita.

Elokuvan rahoitus varmistui vihdoinkin syyskesällä 2015. Sitä ennen oli käytetty jo satoja tunteja mahdollisten kuvauspaikkojen ja yhteistyökumppaneiden etsintään sekä käsikirjoituksen hiomiseen. Tietoisuus tulevista kuvauksista aloitti elokuvan valmistelut toden

Puolijoukkueen miehiä kanttiinissa sotaan lähdön aattona. Kohtaus kuvattiin ensimmäisinä kuvauspäivinä Haminan lähellä.

VIEREINEN SIVU: Tulikaste lähestyy. Sotilaita tauolla matkalla kohti ensimmäistä taistelua.

teolla, ja edessä oli vaativa aikataulutusta ja näyttelijöiden kiinnittäminen. Kaikki siihen mennessä suunniteltu oli konkretisoitava ja muutettava todelliseksi.

Käsikirjoittajalle kuvauksissa mukana oleminen on harvinaista herkkua. Tavallisesti käsikirjoituksen edettyä kuvausvaiheeseen kirjoittajalla on käynnissä jo uusi työ, eikä osallistuminen kuvauksiin ole mahdollista. Tässä elokuvassa halusin olla mukana koko kuvausjakson. Halusin nähdä, millaista on olla osa pitkään yhdessä työskentelevää ryhmää, nähdä miten suomalaisen klassikkokirjaan perustuva käsikirjoitus muuntautuu elokuvan kielelle, kuviksi ja ääniksi, näyttelijöiden tulkitsemiksi repliikeiksi ja toiminnaksi.

Toinen syy osallistua kuvauksiin oli mahdollisuus kirjoittaa kirja, jossa voin kertoa elokuvan tekemisestä. *Tuntemattoman sotilaan* tuotantoryhmä ja kuvauspäivien määrä ovat moninkertaiset normaaliin kotimaiseen draamaelokuvaan verrattuna. Haluan kertoa, mitä elokuvan tekeminen vaatii, mitä kaikkea sen kuvauspäiviin sisältyy ja miten saatu materiaali valmistuu lopulliseksi elokuvaksi.

Elokuvaa on kutsuttu taianomaiseksi taidemuodoksi, tarinan eläväksi tekemiseksi. Todellisuudessa elokuvan teko on luovuutta, tahtoa ja ammattitaitoa. Kovaa työtä. Elokuvakirjan pääosissa ovat elokuvanteon ammattilaiset, joiden työn katsojat saavat lopulta omaksi ainutlaatuiseksi kokemukseksi.

ROMAANIN HENKI KÄSIKIRJOITUKSEEN

KIRJA SEISOI LAPSUUDENKOTINI hyllyssä Jack Londonien, *Jalna*-sarjan ja monien muiden kirjojen välissä. Koruttoman harmaa kirja, jonka selkämyksessä ruskealla pohjalla luki Väinö Linna: *Tuntematon sotilas*. Nide on vuodelta 1956, se on romaanin ensimmäinen »kansanpainos», jota painettiin 15 000 kappaletta. Sitä ennen teosta oli runsaassa vuodessa painettu jo 175 000, kaikkiaan 14 painosta.

Tuntemattoman kansanpainoksessa on mukana valokuvia Edvin Laineen elokuvasta, jonka näin vähän kirjan lukemisen jälkeen, kun se televisiossa vuonna 1979 esitettiin. Olin silloin melkein 12-vuotias.

Kirja asettui hyvin suosimieni sota- ja seikkailukirjojen jatku-moon. Se tosin tuntui todemmalta suomalaisine hahmoineen, ni-mineen, murteineen ja tietenkin kirosanoineen. Se oli toisella kym-menellä olevalle nulikalle tarpeeksi sujuva lukukokemus. Henkilöt piirtyivät hyvin, erottuivat toisistaan. Heidän tarinansa pohjustettiin selkeästi, ja sodassa kaatuvien miesten kohtalot koskettivat. Tapah-tumat olivat jännittäviä ja hauskoja, taistelut realismissaan brutaale-ja. Rakenteeltaan kirja muistutti kovasti silloisen suosikkikirjailijani Alistair MacLeanin romaania *Saattue Murmanskiin* (*H.M.S. Ulysses*, 1955), jossa siinäkin seurattiin traagisesti päättyvää sotaretkeä, vaikkakin laivalla.

En tuohon aikaan vielä pystynyt yhdistämään *Tuntematonta soti-last*a oikeaan jatkosotaan, todellisiin historiallisiin tapahtumiin. Konekiväärikomppanian puolijoukkueen miesten tarina edusti minulle samaa seikkailua ja jännitystä, mitä tarjosivat muutkin lajityypin kir-jat – *Korkeajännitys*-sarjakuvista puhumattakaan.

Edvin Laineen elokuvaversio muutti kuitenkin käsitykseni. Mus-tavalkoisen elokuvan sotilaat heräsivät eloon uudella tavalla. Heti Sibeliuksen *Finlandialla* säestetyin alkujakson aikana kävi selväksi, että kirjan seikkailu tuntui elokuvassa realistisemmalta ja sota raa-emmaalta, lopulliselta. Kun tutuksi tulleet miehet kuolivat elokuvan

VIEREINEN SIVU: Puolijoukkue etenee varhain aamulla Vekaran-järven suolla. Konekivääriä kantaa Koskela (Jussi Vatanen).

Aku Hirviniemen esittämä Hietanen odottaa konekiväärimiehet sotaan vieviä kuorma-autoja.

loppupuolella yksi toisensa jälkeen, oli oikea sota mielessäni jo kovin kaukana Korkkarien fantasiamaailmasta. Se oli rujan väkivaltaista ja syvältä liikuttavaa.

Palasin *Tuntemattoman sotilaan* pariin aina sopivin väliajoin, nautin sen lukemisesta yhä edelleen, eikä se tuntunut missään vaiheessa kuluneelta tai aikansa eläneeltä. Harmaata kirjaa tarvittiin myös yliopistossa, tarkastelin sitä kotimaisen kirjallisuuden praktikumissa osana sota- ja seikkailukirjallisuuden kaanonia.

En silti tullut kuuna päivänä kuvitelleeksi, että olisin vielä joskus mukana tekemässä siitä uutta elokuvaversiota.

* * *

Olin melkoisen ällikällä lyöty, kun ohjaaja Aku Louhimies vuosia myöhemmin soitti ja kysyi, olisinko kiinnostunut käsikirjoittamaan hänen kanssaan uuden version *Tuntemattomasta sotilaasta*. Olimme tuossa vaiheessa tehneet jo vuosia yhteistyötä, ja kaksi yhteistä elokuvaakin oli jo nähnyt päivänvalon, viimeisimpänä juuri ensi-iltansa saanut *Käsky* (2008). Vastasin kysymykseen myöntävästi

ennen kuin ehdin edes rakentelemaan pelonsekaisia ajatuksia kunnioittamani kansallisaarten »uudelleenkirjoittamisesta».

Mielenkiintoa lisäsi vielä seikka, että päätimme perustaa käsikirjoituksen *Sotaromaaniin*, *Tuntemattoman* alkuperäisversioon, joka joutui aikanaan niin kustannustoimittajan stilisoinnin kuin sensuurinkin kynsiin.

Louhimies oli jo pitkään haaveillut tekevänsä elokuvan Linnan teoksen pohjalta. Alun perin ajatuksena oli irrottaa Rokan tarina omaksi elokuvakseen. Hanke ei kuitenkaan koskaan lähtenyt kunnolla liikkeelle. Jälkeenpäin ajatukset kulkeutuivat koko kirjaan ja myös alkuperäiseen *Sotaromaaniin*. Louhimies otti yhteyttä Väinö Linnan perikuntaan ja kävi tapaamassa Linnan lapsia Sinikka Palomäkeä ja Petteri Linnaa Tampereella. Hän sai luvan lähteä edistämään hanketta.

Mielenkiintoista oli myös, että sotaelokuva oli ollut aiheena tehdessämme ensimmäisen kerran yhteistyötä. Palvelimme varusmiehinä RUK:ssa samalla kurssilla ja matkustimme Pekka Parikan ohjaaman Antti Tuurin romaaniin perustuvan *Talvisota*-elokuvan kuvauksiin tekemään juttua päätoimittamaani kurssijulkaisuun. Louhimies kirjoitti tekstin ja minä otin valokuvat.

Kuvauksissa käytettiin Mika Tannerin entisöityjä ajoneuvoja.

Lyytiä näyttelevä Paula Vesala viljapellossa. Iltahämymyiseen kuvaan luotiin lisävaloa pienellä ledipaneelilla, jota pitelee kuvaaja Mika Orasmaa.

Parikymmentä vuotta myöhemmin olimme taas sotakuvauksen parissa.

Ennen työhön ryhtymistä oli pohdittava, mikä olisi meidän lähestymiskulmamme Linnan teokseen. Louhimiehellä oli visio päästä lähelle yksittäistä sotilasta, mihin myös nykyaikainen elokuvan tekeminen teknisine ja luovine ratkaisuineen antoi entistä paremmat mahdollisuudet. Miltä sota näyttää ja tuntuu yksilön vinkkelistä? Päätimme käsikirjoittaa elokuvan keskeisten henkilöhahmojen näkökulmasta, jotta olisimme läsnä kaikissa kohtauksissa tilanteen kokijan kautta. Tämä ei välttämättä aina näkyisi itse käsikirjoituksen tekstissä, mutta meillä itsellämme olisi selkeä kuva siitä, kenen näkökulmasta kulloinenkin kohtaus ja sekvenssi nähtäisiin. Rajatut näkökulmat olivat osa käsikirjoittamisen metodia.

Ajattelemme sotaelokuvista samalla tavalla. Molempien suosikkeja ovat Spielbergin *Pelastakaa sotamies Ryan* (*Saving Private Ryan*, 1998) ja siitä poikunut tv-sarja *Taistelutoverit* (*The Band of Brothers*, 2001) ja toisaalta myös näitä paljon mystisempi ja runollisempi Terence Malickin *Veteen piirretty viiva* (*Thin Red Line*, 1998). Ne ker-

toivat *Tuntemattoman* tapaan kollektiivista, pienestä joukosta miehiä, joiden sodankäyntiä tarinassa seurataan. Spielbergin elokuvassa ja tv-sarjassa miehet erottuvat toisistaan hyvin ja kerrontaa varsinkin *Taistelutovereissa* kuljetetaan eri näkökulmien välillä. *Veteen piirretty viiva* taas yhdistää sotakokemukseen niin ympäröivän luonnon kuin miesten ajatuksetkin syvällisellä ja esteettisellä tasolla.

Pidämme kovasti myös Vietnamin sotaan sijoittuvista Stanley Kubrickin *Full Metal Jacketista* (1987) ja Oliver Stonen *Platoonista* (1986). Stonen elokuva aukoo ohjaajan omakohtaistakin traumaa Vietnamista, ja Kubrick tekee puolestaan brutaalista nuorten miesten odysseiasta strukturoidun vision sodan tolkkumuudesta. Mainittava on myös Kathryn Bigelown ohjaama *Hurt Locker* (2008), jossa keskelle siviilielämää sijoittuva moderni sodankäynti Irakissa muuttaa päähenkilönsä kaaoksen arjeksi, josta on vaikea irtautua.

Yksi *Tuntemattoman* kirjoitusprosessin tavoitteista oli, että valitsemamme näkökulmat yhdistäisivät monijuonisen kerronnan orgaaniseksi kokonaisuudeksi. Päätimme ottaa mukaan käsikirjoitukseen heti alussa mukaan myös harvat naishahmot ja kotirintaman, jonne

SEURAAVA AUKEAMA:

Tuntemattomassa sotilaassa on isoja joukko-kohtauksia, joissa oli mukana paljon avustajia ja kalustoa.

OIKEALLA KESKELLÄ: Lotta Kotilainen (Annika Stenvall) ja sotamies Korpela (Mikko Kouki).

Veraa esittävä Diana Pozharskaya ja ohjaaja Aku Louhimies. Veran asunto lavastettiin Hämeenlinnan Suomenkasarmille.

sijoittaisimme Linnan kertomuksen kappaleiden välissä olevia kohtauksia. Ajatuksena oli syventää tällä tavoin myös rintamalla taistelevien sotilaiden ihmisyyttä.

Ensimmäisen version varsinainen käsikirjoitustyö tehtiin vuorotellen, pala kerrallaan. Olen itse kirjoittanut aina nopeasti. Tämän tietäen Louhimies palkkasi itselleen pikakirjoitustaitoisen assistentin, joka naputti käsikirjoitusta hänen sanelunsa mukaan. Näin etenimme suurin piirtein samaa tahtia omien osioidemme kanssa.

Ensimmäinen versio valmistui tällä metodilla kesällä 2009. Versio päätettiin heti purkaa karkeaksi kuvaussuunnitelmaksi, jotta saataisiin osviittaa elokuvan budjetista. Samoihin aikoihin suunniteltiin myös tutkimusretkeä Kannakselle, mutta Louhimiehen sairastuminen muutti suunnitelmat.

Ohjaajan vakava sairaus ja avioero vaikuttivat elämään ja varjostivat elokuvahanketta seuraavan vuoden, jonka aikana kirjoitin Louhimiehen kommenttien ja ohjeiden avittamana käsikirjoituksesta seuraavan version. Tähän versioon tehtiin parannuksia ja lisäyksiä vuosien varrella samalla kun elokuvahankkeelle haettiin rahoitusta. Version pohjalta piirrettiin myös osittainen, taistelukohtauksiin keskittyvä, suuntaa antava *storyboard* eli kuvakäsikirjoitus. Se oli tässä vaiheessa hyvin hahmotelmamainen eikä perustunut oikeisiin kuvauspaikkoihin. Storyboardia täydennettiin lähes koko käsikirjoituksen kattavaksi projektin varmistuttua.

Seuraavat viisi vuotta olivat niin käsikirjoittajalle kuin ohjaajallekin piinallisia. Hanke oli edelleen salainen, sitä ei ollut julkistettu. Itse en voinut kertoa kenellekään tästä mahdollisesta isosta askeleesta urallani. Piti vain odottaa ja toivoa, että elokuva saisi rahoituksen, jonka etenemisestä sain ohjaajalta asiallisen varovaisia tilannekatsauksia.

Tuntemattoman rahoituksen keräämisen aikana Louhimies ehti ohjata *Vuosaaren*, tehdä kanssani yhteistyötä *8-pallossa* (2013) sekä käydä vielä ohjaamassa Irlannissa sikäläisen yleisradioyhtiön ja Netflixin ison historiallisen viisiosaisen tv-draaman *Rebellion* (2016). Itse ehdin odottelun lomassa olla mukana muissa elokuvahankkeissa, käsikirjoittaa tv-draamaa ja julkaista rikosromaanin *Premium Bananas* (2010).

Sitten lopulta, rahoituksen vihdoinkin varmistuttua kuvauksia edeltävänä syksynä, käsikirjoitusta alettiin hioa kuvauskuntoon. Osana rahoitusneuvotteluja sovittiin, että kuvatusta materiaalista tehdään myös Yleisradiolle tv-sarja. Jaksot sarjaan piti kirjoittaa vielä omiksi käsikirjoituksikseen, jotta nähtiin, paljonko lisämateriaalia pitää kuvata ja ennen kaikkea varmistaa, että myös tv-jaksojen sisäinen dramaturgia toimii. Muutaman viikon kirjoitusjuman jälkeen tv-jaksojen käsikirjoitukset alkoivat olla kuosissa, minkä jälkeen kaikki kirjoitettu materiaali yhdistettiin muhkeaksi kuvauskäsikirjoitukseksi, jota sitten täydennettiin kuvausten loppuun saakka.

Käsikirjoittaja Jari Olavi Rantala Vekaranjärven kuvauksissa.

Koskela (Jussi Vatanen) kyntää peltoa kotitilallaan.

Päätin osallistua myös kuvauksiin katsojana ja tarkkailijana kuten myös tämän *making-of*-kirjan kirjoittajana ja avustavana valokuvaajana. Olin paikalla käytännössä koko kuvausten ajan, joten pystyin myös käsikirjoittajana kantamaan korteni kekoon. Kirjoitimme Louhimiehen kanssa kuvauksissa vielä kokonaan uusia kohtauksia, teimme muutoksia, yhdistimme ja poistimme.

Esimerkki kentällä tapahtuvasta käsikirjoittamisesta: kuvattiin kohtauksia Koskelan kotitilalla, jonka kuvauspaikka oli Forsan lähetyvillä. Kuvauspäivään oli jäänyt ylimääräistä aikaa, joten se haluttiin käyttää kustannustehokkaasti. Louhimies ehdotti uutta kohtausta Koskelan ja tämän isän välille. Linna oli käsitellyt Koske-

lan sukua myös *Täällä pohjantähden alla* -romaanisarjassa, jonka tarinasta päätimme ammentaa kohtaukseen aiheen. Sanelin kohtauksen sisällön ja repliikit, jotka ohjaajan assistentti kirjasi ylös Koskelan kotitilan porstuassa. Kohtaus kuvattiin uunituoreena paperille ilmentyttyään. Ainakin *Tuntemattoman sotilaan* tapauksessa voidaan siis sanoa, että käsikirjoitus on valmis vasta kun elokuva on kuvattu – eikä välttämättä edes silloin. Ehkä uusia repliikkejä kaivataan vielä jälkiäänityksiin.

Valmis elokuva sinetöi valmiiksi myös käsikirjoituksen.

Koskelan kotina toiminut Kortenien perinnetila loi hyvät olosuhteet autenttiselle 40-luvun miljöölle.

LASSE ENERSEN, SÄVELTÄJÄ

»Musiikillista materiaalia kertyi kahden vuoden työn aikana poikkeuksellisen paljon, yhteensä yli seitsemän tuntia, joista suurin osa syntyi ennen leikkaustyön aloittamista.»

»Käytimme suomalaisen luonnon kuvaamiseen erittäin harvinaista Hardanger D'Amore -viulua jota soitti Caoimhín Ó Raghallaigh. Äänityssessiossa Dublinissa hän improvisoi teemojen ja tekstin pohjalta erilaisia musiikillisia maailmoita. Näistä tekstuureista tuli iso osa elokuvan musiikillista identiteettiä.»

»Elokuvan musiikissa yhdistyy arkaaisella ja minimalistisella tavalla teemojen kansanmusiikkimaisuus ja suomalaisen kansallisromantiikan orkesterisävyt, moderneilla teknisillä tuotantotavoilla toteutettuna.»

SUKELLUS
SUOMALAISEN SUURELOKUVAN
YTIMEEN

TUNTEMATON SOTILAS -ELOKUVAKIRJA

on poikkeuksellinen matka Aku Louhimiehen ohjaaman elokuvan tekemiseen, sen kuvauspaikoille ja kameran taakse. Runsaasti kuvitettu teos avaa suomalaisten rakastaman tarinan uuden elokuvaversion pala palalta ja kertoo työskentelystä Suomen oloissa poikkeuksellisen suuren tuotannon kuvauksissa.

Elokuva on kutsuttu taianomaiseksi taidemuodoksi, kirjoitetun tarinan eläväksi tekemiseksi. Todellisuudessa elokuvan teko on luovuutta, tahtoa ja ammattitaitoa.

Kovaa työtä.

Tämän kirjan pääosissa ovat elokuvanteon ammattilaiset, joiden työ jalostuu lopulta katsojan ainutlaatuisiksi kokemuksiksi.

Käsikirjoittaja Jari Olavi Rantala on seurannut elokuvan tekoa kuvausjakson ajan ja päässyt aitiopaikalta seuraamaan, miten Väinö Linnan klassikkoromaani muovautuu elokuvaksi nyt kolmatta kertaa.

ETUKANNEN KUVA: ELOKUVAJULISTEEN SUUNNITTELU

TOMMI HYNYSSEN KUVAN POHJALTA HERMANNI SUPPANEN / BROSMARK

